

Sygn. akt II AKz 162/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny II Wydział Karny w Rzeszowie

na posiedzeniu w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisław Urban
Sędziowie:	SSA Edward Loryś SSA Piotr Moskwa (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anna Łuksik

po rozpoznaniu sprawy oskarżonego **R. B.** i innych oskarżonych o przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. i inne z powodu zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonych na zarządzenie sędziego Sądu Okręgowego w P. z dnia 4 września 2014 r. sygn. akt II Ko 89/14 o odmowie przyjęcia zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonych na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 4 września 2014 r. Sędzia Sądu Okręgowego w P. odmówił przyjęcia zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonych złożonego na postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 sierpnia 2014 r. jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

W treści uzasadnienia wskazano, iż na postanowienie wydane w trybie art. 36 k.p.k. o przekazaniu sprawy przez sąd wyższego rzędu do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu nie przysługuje zażalenie.

Na powyższe zarządzenie zażalenie złożył pełnomocnik pokrzywdzonych zaskarżonemu postanowieniu zarzucając obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść tego zarządzenia, a mianowicie art. 425 § 1 k.p.k. w związku z zasadną dwuinstancyjnością wynikającą z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, który stanowi, że postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne.

W oparciu o ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Apelacyjny miał na uwadze, co następuje:

Zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonych nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie sposób bowiem zgodzić się z wywodami skarżącego, iż w realiach niniejszej sprawy doszło do naruszenia art. 425 § 1 k.p.k. w zw. z art. 176 ust. Konstytucji RP. Argumentacja pełnomocnika pokrzywdzonych przekonuje, iż nie do końca znana mu jest zarówno instytucja przekazania sprawy ze względu na ekonomię procesową (art. 36 k.p.k.), jak i tryb zaskarżania orzeczeń w procesie karnym.

W pierwszej kolejności odnosząc się do tej argumentacji wskazać należy, iż przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 36 k.p.k., statuującego tzw. właściwość z delegacji ze względu na ekonomię procesową, może nastąpić tylko na podstawie postanowienia sądu wyższego rzędu nad sądem właściwym. Sąd wyższego rzędu rozstrzygając w tym przedmiocie wydaje postanowienie. Nie ulega wątpliwości, iż jest to postanowienie w kwestii właściwości niemniej jednak nie przysługuje na nie zażalenie. Wprawdzie zgodnie z art. 35 § 3 k.p.k. na postanowienie w kwestii właściwości przysługuje zażalenie, ale zarówno systematyka obu przepisów, jak i ich wykładnia funkcjonalna wskazuje, iż postanowienie, o jakim mowa w art. 36 k.p.k., nie mieści się w tej kategorii.

Orzeczenie sądu wyższego rzędu nie jest wydawane w trybie odwoławczym, ale należy mieć na względzie, iż ostatecznie decyzja o przekazaniu sprawy do rozpoznania innemu sądowi niż właściwy zapada na skutek zgodnej decyzji sądów dwóch szczebli, a nadto jest wydana przez sąd wyższego rzędu i tym samym nie jest celowe poddawanie kontroli odwoławczej jego orzeczenia wydanego w kwestii właściwości (tak P. Hofmański (red.), Kodeks postępowania karnego, t. I., wyd. 4, str. 306; D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz t. I, wyd. 1, str. 212; postanowienie SN z dnia 12 lipca 1989 r., IV KZ 81/89, OSNKW 1989, Nr 7-12, poz. 54).

Powyższe prowadzi do wniosku, iż kwestia niezaskarżalności postanowienia o jakim mowa w art. 36 k.p.k., wbrew wywodom skarżącego, jest w doktrynie i orzecznictwie jednolita.

Na marginesie zasygnalizować należy, iż trudno również uznać, że zażalenie na to postanowienie przysługuje stronom (i innym podmiotom wymienionym w art. 425 § 1 k.p.k.) na zasadach ogólnych, przewidzianych w art. 459 k.p.k., wobec braku przesłanek przewidzianych w tym przepisie.

Nie sposób również wywieść możliwości zaskarżenia takiego postanowienia z przepisu art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, na co w głównej mierze wskazuje pełnomocnik pokrzywdzonych w treści zażalenia. Wprawdzie wskazany wyżej przepis ustawy zasadniczej przewiduje, że postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne to jednak nie można z tego wprost wyprowadzić wniosku, że każde postanowienie sądu podlega kontroli odwoławczej, a tego zdaje się oczekiwałby skarżący.

Zawarte tam pojęcie „instancji” należy odnosić bowiem do przedmiotu całego postępowania, a nie do przedmiotu konkretnego rozstrzygnięcia, także incydentalnego. Co więcej zasada dwuinstancyjności wyrażona w art. 176 ust. 1 Konstytucji RP pozostaje w ścisłym związku z art. 78 Konstytucji RP, który to przepis musi zostać uwzględniony przy ustalaniu znaczenia pierwszego z wymienionych unormowań.

Przepis ten z kolei stanowi, że każda ze stron ma prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji, ale jednocześnie zastrzega, iż ustawodawca może określić wyjątki od tej zasady oraz trybu zaskarżania (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 grudnia 1998 r.,

K 41/97, OTK 1998 Nr 7, poz. 117, Przegląd Sejmowy 1999 nr 1, s. 184,

z glosą B. Wierzbowskiego; Przegląd Sejmowy 2000 nr 1, s. 205, z glosą

A. Wróbla; z dnia 13 lipca 2004 r., P 20/03, OTK-A 2004 Nr 7, poz. 64;

z dnia 12 września 2006 r., SK 21/05, OTK-A 2006 Nr 8, poz. 103z dnia

20 września 2006 r., SK 63/05, OTK-A 2006 Nr 8, poz. 108 i z dnia 31 marca 2009 r., SK 19/08, Dz. U. Nr 58, poz.

486; OTK-A 2009 Nr 3, poz. 29 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2006 r., III PO 1/06, OSNP 2007

nr 9-10, poz. 147 i uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., III SPZP 3/05, OSNP 2006 nr 21-22, poz. 341; Przegląd Sądowy 2008 nr 9, s. 129, z glosą G. Rząsy i B. Błońskiej).

W związku z powyższym skoro postępowanie przewidziane w trybie art. 36 k.p.k. jest postępowaniem incydentalnym, to nie stosuje się do niego przepisów Konstytucji przyznających stronie prawo do zaskarżania orzeczeń wydanych w pierwszej instancji (art. 78) oraz przewidujących dwuinstancyjność postępowania (art. 176).

Uwzględniając naprowadzone wyżej okoliczności Sąd Apelacyjny, nie znajdując podstaw do zmiany zaskarżonego zarządzenia, orzekł jak na wstępie.

Pouczenie:

Postanowienie jest prawomocne i nie podlega zaskarżeniu.